

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Ba, ngày 24/02/2026.

PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC

Bài 351: Thêm một người thiện sẽ bớt đi một người ác

Thầy Thái Lễ Húc từng nói rằng: *“Thêm một trường học sẽ bớt đi một trại giáo dưỡng”*. Tuy nhiên, ngôi trường mà Thầy đề cập phải là nơi đào tạo theo chuẩn mực của Thánh Hiền, chứ không phải những cơ sở mang giáo dục ra để kinh doanh. Những nơi đặt nặng lợi nhuận như thế không thể giáo hóa nên những con người lương thiện.

Để đào tạo được một người học trò biết hy sinh và phụng hiến, thì chính người thầy phải là tấm gương tận lực hy sinh, phụng hiến trước nhất. Không thể có chuyện người thầy bảo học trò phải hy sinh, trong khi bản thân lại mưu cầu lợi ích riêng cho túi tiền của mình càng nhiều càng tốt; như thế tuyệt đối không thể dạy ra những người thiện lương.

Con người có mắt để quan sát, và vạn vật đều có khả năng “*kiến, văn, giác, tri*” — tức là thấy, nghe và cảm nhận được. Thậm chí, chỉ cần thông qua khí chất phát ra, ai cũng có thể nhận diện được đâu là người tham lam, người tự tư tự lợi. Chính vì vậy, Hòa Thượng đã dạy rằng: Tâm cảnh của một người có thể che giấu được những kẻ tâm ý qua loa, hời hợt, chứ không thể che mắt được những người có chút tâm địa thanh tịnh.

Hòa Thượng nói: *“Thế gian này hễ thêm được một người thiện chính là thêm được một vị Bồ Tát. Có thêm một vị Bồ Tát thì kiếp nạn của chúng sanh sẽ giảm đi một phần. Cho nên, chúng ta phải tận tâm tận lực mang chánh pháp giới thiệu đến cho mọi người. Thực tế, không khó để phân biệt giữa chánh pháp và tà pháp: Trong chánh pháp không có tham, sân, si mà chỉ có tâm địa thanh tịnh; ngược lại, trong tà pháp luôn hiện hữu sự ô nhiễm, tham, sân, si, mạn và sự theo đuổi danh văn lợi dưỡng.”*

Lợi ích mà các vị Bồ Tát mang lại cho thế gian là vô cùng rộng lớn. Pháp hạnh của Bồ Tát chính là Lục Độ Ba La Mật, bao gồm: *“Bố thí, Trì giới, Nhẫn*

nhục, Tinh tấn, Thiền định và Trí tuệ”. Trong đó, việc trước nhất là “*Bồ thí*”. Bồ Tát bồ thí cả thân tâm và thế giới, chứ không đơn thuần chỉ là vật chất ngoài thân; thậm chí, các Ngài còn sẵn sàng cống hiến cả sinh mạng để phục vụ chúng sanh. Dù tận tâm tận lực tu tập Lục Độ, nhưng đời sống của các Ngài lại vô cùng nghiêm túc, luôn tuân thủ quy củ và chuẩn mực, không để xảy ra sai phạm dù chỉ trong ý niệm. Hòa Thượng từng khai thị về pháp tu của Bồ Tát giúp xa lìa mọi ác pháp, đó là: “*Ngày đêm thường niệm thiện pháp, thường tư duy thiện pháp, thường quán sát thiện pháp, không để một niệm bất thiện nào xen tạp*”.

Hòa Thượng dạy rằng thêm một người thiện là thêm một vị Bồ Tát, mà thêm một vị Bồ Tát thì kiếp nạn của chúng sanh sẽ giảm đi một phần. Tuy nhiên, việc phát tâm truyền thừa và nối tiếp giáo dục chuẩn mực của Thánh Hiền vốn không phải điều dễ dàng; mà khi đã nghĩ đến rồi, việc thực hiện hóa ý nguyện đó còn gian nan gấp bội. Vì sao? Vì con người thường chỉ mãi mê nghĩ đến tự tư tự lợi, nghĩ đến sự hưởng thụ, tranh giành và chiếm đoạt. Cho nên, chúng ta hãy tận tâm tận lực lan tỏa những chuẩn mực của Thánh Hiền và giáo huấn của Phật khắp mọi nơi với tâm thế hoàn toàn vì lợi ích của cộng đồng và chúng sanh. Ở bất kỳ quốc gia hay khu vực nào, nếu chúng ta đem những giá trị tốt đẹp ấy truyền dạy cho mọi người một cách vô tư, không vụ lợi, chắc chắn sẽ được đón nhận và hoan nghênh.

Hòa Thượng khẳng định chúng ta phải mang chánh pháp để chỉ dạy cho người, chứ không phải tà pháp. Trong tà pháp chắc chắn hiện hữu tâm tự tư tự lợi, danh vọng ảo huyền và tham sân si mạn; còn Chánh pháp thì tuyệt nhiên không có những điều ấy. Vì vậy, thực chất không khó để phân biệt giữa chánh pháp và tà pháp.

Suốt ba bốn năm qua, chúng ta đã tổ chức các kỳ trại hè miễn phí cho các con, thu hút sự phát tâm trợ giúp của hàng trăm người. Họ đều tự túc kinh phí, tự chi trả mọi chi phí đi lại; họ làm như vậy vì điều gì? Họ đã kiên trì làm như thế trong nhiều năm liền. Năm nay, chúng ta sẽ có một hướng đi mới: Không chờ đến hè mới tổ chức, mà bất kỳ thời điểm nào thuận lợi trong năm, chúng ta cũng sẽ tổ chức các chương trình tương tự với tên gọi: “*Ngày Gắn Kết Yêu Thương*”. Đó là ngày giáo dục các con trở thành những người con hiếu thảo, hay nói theo cách của thế gian là trở thành người tử tế. Thế nào là tử tế? Tử tế trước hết phải là hiếu

thảo với cha mẹ, kính trọng thầy cô và bậc trưởng bối, yêu thương Tổ quốc và tròn nghĩa vụ của một công dân. Còn nếu sự “*tử tế*” chỉ là cái vỏ bọc bên ngoài để thỏa mãn danh vọng, địa vị hay tư lợi cá nhân, thì đó tuyệt đối không phải là sự tử tế chân chính.

Hòa Thượng khẳng định rằng việc phân biệt giữa chánh pháp và tà pháp vốn không hề khó. Trong chánh pháp không có tham, sân, si; tâm địa luôn thanh tịnh và xa lìa danh văn lợi dưỡng. Một khi đã xa lìa danh lợi, đồng nghĩa với việc ta cũng xa rời sự hưởng thụ năm dục sáu trần. Nếu chúng ta phát dương quang đại chánh pháp thì dù ở bất kỳ quốc gia hay khu vực nào, ai ai cũng đều sẽ hoan nghênh. Nói đến đây, tôi khuyên mọi người đừng bao giờ lo sợ thiếu thốn. Chư Phật và Bồ Tát luôn vì chúng sanh mà phục vụ với tinh thần “*Vô duyên đại từ*”. Chỉ cần tâm địa chúng ta luôn chí công vô tư, ắt sẽ được Phật Bồ Tát gia trì. Chư vị Long Thiên Thiện Thần, thậm chí cả quỷ thần hay oan gia trái chủ bên cạnh, đều thấy rõ từng việc làm của chúng ta.

Từ Tết đến nay, tôi chẳng gọi cho ai và cũng chẳng ai gọi cho tôi để bàn chuyện danh lợi hay toan tính tiền bạc. Bản thân tôi không dùng Facebook, không Zalo, và nhiều tháng qua cũng chẳng có email nào gửi đến. Tuy vậy, từ Tết đến giờ, tôi vẫn hoàn thành được biết bao nhiêu việc thiện sự. Mọi người cứ ngỡ tôi bận rộn lắm nên không dám gọi điện làm phiền, nhưng thực ra tôi chẳng có gì là bận rộn, ngoài việc ngày ngày trồng rau và cắt rau để tặng cho mọi người. Hiện tại, nguồn rau sạch để biếu tặng vẫn luôn đủ đầy, không hề thiếu hụt.

Hòa Thượng từng khẳng định việc phân biệt chánh - tà không hề khó khăn. Thú thật, lúc ban đầu nghe Ngài dạy điều này, tôi đã giật mình và chưa dám tin ngay; nhưng dần dần, đến nay tôi đã hoàn toàn tin tưởng. Ngài từng nói: “*Phật pháp chân chính thì không nói đến tiền*”. Khi nghe lời dạy ấy, tôi thậm chí còn chưa dám phiên dịch lại ngay lúc đó. Thời điểm ấy, chính tôi cũng thắc mắc rằng mọi thứ trên đời đều phải chi trả bằng tiền, nếu không nhắc đến tiền thì làm sao vận hành được? Nhưng đến bây giờ, tôi mới thấu hiểu rằng: Không phải cứ canh cánh lo nghĩ đến tiền thì mới làm được việc. Điều quan trọng nhất là bản thân phải khởi tâm làm những việc chân thật mang lại lợi ích cho chúng sanh, thì chắc chắn mọi sự sẽ thành tựu.

Nhiều năm qua, chúng ta đã thực hành theo đúng tôn chỉ như vậy. Do đó, những trại hè mà chúng ta tổ chức đều nhận được sự hưởng ứng nhiệt tình từ mọi người. Ví dụ như đội bảo vệ phục vụ trại hè gồm bảy, tám thành viên, họ không phải ai xa lạ mà chính là giám đốc của các doanh nghiệp. Đội ngũ đứng bếp nấu ăn toàn là phu nhân của những chủ doanh nghiệp — những vị bà chủ sang trọng. Các tình nguyện viên hầu hết đều là những người đã học Phật nhiều năm. Bởi lẽ, chỉ có người thật sự học Phật mới thấu hiểu và sẵn lòng hy sinh, phụng hiến. Nhờ sự đồng lòng ấy mà mọi việc đều viên mãn. Đúng như câu: *“Việc cần làm, nên làm, tự nhiên làm tốt.”*

Hòa Thượng nói: ***“Hiện tại là thời kỳ Mạt pháp, ngoại duyên để chúng ta học Phật rất không tốt. Vì sao vậy? Vì người hoằng truyền chánh pháp quá ít. Ngoài ra còn có những ngoại đạo, rất cao minh. Họ giả dạng Phật pháp để mê muội, lừa gạt chúng sanh. Họ cũng giảng Kinh Kim Cang, thậm chí họ cũng giảng Kinh A Di Đà nhưng trên thực tế thì họ giảng sai”.***

Họ giảng pháp không đúng, nhưng những người học Phật còn lơ mờ, chưa thấu triệt sẽ khó lòng nhận ra. Việc hoằng truyền chánh pháp phải được triển khai đồng thời trên cả thân giáo và khẩu giáo. Hiện nay, khẩu giáo đã ít mà thân giáo lại càng hiếm hoi hơn. Khi đã học Phật nhiều năm, chúng ta phải nắm vững cương lĩnh tu hành; nếu một sự việc nào đó sai lệch với cương lĩnh, chúng ta cần nhận diện được ngay. Nếu học hành mơ hồ, thiếu thâm niên tu tập, chúng ta sẽ không có cách nào phân biệt được đúng sai.

Cách đây 20 năm, có một người báo trước giờ vãng sanh và thông tin này đã lan truyền rộng khắp. Khi nghe tin và tìm hiểu, tôi được biết người này hằng ngày không niệm Phật mà tu thiền để cầu về Tịnh độ của Đức Di Lặc; tuy nói vậy nhưng thực chất công phu tu hành cũng không có. Tôi thấy lạ lùng vì hằng ngày cầu về Tịnh độ Di Lặc, mà đến lúc lâm chung lại báo là vãng sanh về Tịnh độ Di Đà. Tôi quan sát và càng ngạc nhiên hơn khi một người sắp vãng sanh — đáng lẽ phải thực sự an định — vậy mà họ lại có thể tiếp khách liên tục như thế. Qua quán sát, tôi thấy những biểu hiện đó hoàn toàn không giống với những gì kinh điển đã chỉ dạy.

Đến ngày vãng sanh, ban đầu có người báo với tôi họ đã ra đi, nhưng một lúc sau lại có người khác báo họ đã *“sống lại”*. Khi đưa người đó sang chánh

điện, họ không niệm danh hiệu Phật mà lại niệm “*Nam mô Đại Hạnh Phổ Hiền Bồ Tát*”. Tôi nhận diện ngay đây chỉ là một màn kịch. Tôi kể câu chuyện này để khẳng định với mọi người rằng: Tất cả đều có cương lĩnh tu hành để soi chiếu. Chỉ cần không đúng với cương lĩnh, chúng ta sẽ biết ngay đó là sai lạc.

Cho nên, Hòa Thượng khẳng định không khó để phân biệt chánh pháp và tà pháp. Tuy nhiên, ngoại duyên tu học của chúng ta hiện nay rất khó khăn, vì ngoại đạo thường mượn hình tượng Phật pháp, thậm chí giảng cả kinh Phật để lừa mị. Thế nhưng, hãy tỉnh táo quan sát: Khi họ giảng kinh Đại thừa, thì tâm của họ có “*Đại thừa*” hay không? Họ có đang thực sự xả mình vì người hay không?

Gần đây, tôi có nghe về một nhóm người tu một pháp môn mà họ tự cho là cao thâm. Chẳng biết cao thâm đến mức nào, nhưng suốt năm qua họ chỉ lo đi du lịch khắp nơi, thường ngoạn các danh lam thắng cảnh và lưu trú tại các khách sạn 5 sao. Họ nói rằng họ đi để “*ban phước*”. Về điểm này, Hòa Thượng đã nói thẳng đó là sự mê muội, là hành vi lừa gạt và làm mê muội chúng sanh.

Hòa Thượng nói: “*Ngày nay tà sư quá nhiều, giống như trên Kinh Kim Cang Phật đã nói: “Thời kỳ Mạt pháp, tà sư thuyết pháp nhiều như cát sông Hằng”. Cho nên chúng ta phải có huệ nhãn tức là có cặp mắt trí tuệ để phân biệt đâu là chánh pháp, đâu là tà pháp. Tà cũng là giảng Kinh Phật, cũng lưu thông Kinh Phật thế nhưng không phải ý của Phật, không phải việc làm của Phật. Phật giảng: Giáo huấn của Phật đều dạy chúng sanh lìa tất cả vọng tưởng phân biệt chấp trước, lìa tham sân si mạn, rời xa danh vọng lợi dưỡng, lấy tâm đại từ đại bi mà phục vụ tất cả chúng sanh. Đây mới là ý, là giáo giới của Phật.*”

Trong cụm từ “*tà sư*”, chữ “*sư*” không chỉ đích danh một cá nhân cụ thể, mà là tên gọi chung cho những kẻ mượn hình tượng nhà Phật để làm những việc sai trái, phục vụ mục đích tự tư tự lợi và bồi đắp cho danh vọng lợi dưỡng của bản thân. Nếu chúng ta không có nhãn quan trí tuệ, sẽ không thể phân biệt được đâu là chánh, đâu là tà. Ở bên ngoài, họ có thể mang hình tướng của người tu Phật, có thể giảng thuyết kinh điển, lưu thông kinh sách, nhưng suy cho cùng, mọi việc làm đều chỉ nhằm tư lợi và thỏa mãn danh vọng. Điều này, nếu không nhờ được nghe lời giáo huấn của Hòa Thượng, chúng ta sẽ khó lòng mà nhận diện cho đúng.

Hòa Thượng tiếp lời: ***“Phật dạy chúng ta đừng làm các việc ác, vâng làm các việc thiện, giữ tâm mình trong sạch. Người học Phật như chúng ta có thể tuân thủ giáo giới của Phật, đoạn trừ mọi việc ác, tu mọi việc thiện thì đây chính là người thiện được Phật nhắc đến trên Kinh.”*** Nếu đã là người thiện nam, thiện nữ thì phải đoạn trừ tất cả các việc ác, vâng làm tất cả các việc thiện. Đặc biệt, phải giữ tâm mình trong sạch chứ không dính mắc vào các việc thiện ác, không dính mắc vào ảo danh ảo vọng, cũng chẳng dính mắc vào những việc thiện mình làm.

Hòa Thượng nói: ***“Thêm một người học Phật, thêm một người sáng tỏ đối với Phật pháp thì thế gian thêm một người thiện. Khi xã hội có nhiều người thiện thì xã hội sẽ được long thiên thiện thần bảo hộ.”*** Thêm một người thiện chắc chắn sẽ bớt đi một người ác, từ đó xã hội sẽ trở nên tốt đẹp hơn. Cổ đức có câu: *“Nhân chi sơ, tính bản thiện; tính tương cận, tập tương viễn”*. Con người vốn dĩ thuần thiện và thuần tịnh, nên nếu chúng ta nỗ lực giáo hóa và tự mình làm tấm gương sáng thì chắc chắn mọi người sẽ đón nhận.

Ngay cả ở những nơi xa xôi hẻo lánh, khi chúng ta mang đến cho người dân đạo lý về lễ nghĩa, về hiếu hạnh và tâm cung kính bậc tôn trưởng, họ đều nhất mực nghe theo. Điều này minh chứng rằng không phải con người không muốn tiếp nhận giáo lý, mà vì đang thiếu những người truyền dạy chuẩn mực. Thực tế hiện nay vẫn có người đứng lớp, nhưng họ chỉ dạy suông mà không thân hành làm gương; thậm chí, có người còn thu tiền khi giảng dạy đạo lý làm người. Việc thu tiền khi dạy cách sống tử tế là hoàn toàn sai lệch! Chúng ta không chỉ dùng từ *“tử tế”* mà dùng từ *“chuẩn mực”*. Chúng ta đào tạo nên những con người chuẩn mực. Việc dạy dỗ ở đây không chỉ bằng lời nói mà phải bằng hành động cụ thể, thiết thực; và đội ngũ thầy cô nhất định phải là những tấm gương sống động nhất.

Ví dụ như việc bố thí cúng dường, có nhiều người thường sợ lỗ lãi, sợ thiệt thòi. Khi thấy chúng ta phát tâm cúng dường, họ liền hỏi: *“Cho mãi như vậy thì lấy gì mà cho?”*. Câu trả lời đơn giản là: Khi nào không còn nữa thì ta sẽ dừng, nhưng cho đến nay, chúng ta vẫn luôn có để cho đi. Khi tâm ta khởi ý niệm muốn cho thì nguồn lực sẽ tự tới. Để minh chứng thay vì nói suông, chúng ta đã thực hiện những việc làm cụ thể. Để có nguồn rau phục vụ việc cúng dường, chúng ta

quy hoạch vườn rau thổ canh theo đúng quy luật tự nhiên; nhờ vậy, vườn rau tuy có sâu nhưng chỉ lác đác vài con không đáng kể.

Để đạt được kết quả đó, điều quan trọng nhất là ta phải đặt tâm vào việc trồng trọt. Ta có đang thực sự dùng tâm “*bố thí, cho đi*” để gieo trồng hay không? Những năm trước, vườn rau thủy canh tại đây sâu bọ rất nhiều, nhưng trong năm 2025 vừa qua, gần như không còn bóng dáng sâu rệp. Giống cải Kale (cải xoăn) bình thường sâu bu dày đặc, nhưng năm vừa rồi lại xanh tốt lạ thường, không một vết sâu cắn. Điều này cho thấy ngay cả những chúng sanh nhỏ bé cũng cảm ứng được tâm ý của chúng ta. Tất cả đều từ sự cho đi mà thành!

Vì vậy, chúng ta phải hiện thực hóa và cụ thể hóa giáo huấn của Phật bằng những hành động thực tế. Phải “*thực làm*” thì mới có thể cảm động đến thiên địa, quỷ thần và cả những chúng sanh nhỏ bé. Khi ta phát ra một năng lượng thiện lành, ta sẽ kiến tạo nên một hoàn cảnh thiện lành, từ đó mọi sự đều tốt đẹp. Ngược lại, nếu trong tâm vẫn còn tham, sân, si, tự tư tự lợi thì chính ta đã bóp méo vạn vật và phát ra một từ trường, một năng lượng xấu.

Trong lĩnh vực giáo dục, lớp học kỹ năng sống mà chúng ta tổ chức cho các con chỉ diễn ra trong vòng một ngày; trừ thời gian đưa đón thì thời gian thực học không phải là nhiều. Vậy mà chỉ trong khoảng thời gian ngắn ngủi ấy, các con đã hoàn toàn thay đổi. Vì sao chúng ta làm được điều đó? Chính vì các thầy cô đã dùng tâm chân thành để dạy dỗ. Tâm chân thành, sự hy sinh phụng hiến ấy đã phát ra năng lượng tích cực, cảm hóa được trái tim của các con./.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!